

VERGİ KANUNLARINDA YAPILACAK DEĞİŞİKLİKLERE İLİŞKİN TASLAK DÜZENLEME

1. Çok uluslu şirketlerde asgari kurumlar vergisi uygulaması

- OECD ülkelerinde yapılacak uygulamalara paralel bir uygulama olacağı, AB ve OECD ülkelerinde olduğu gibi ülkemizde de asgari kurumlar vergisi uygulamasının getirilmesinin planlandığı,
- Yıllık konsolide hasılatı 750 milyon euro eşliğini aşan çok uluslu işletme gruplarının düşük vergileme yapılan ülkelerdeki şube, iştirak ve iş yerlerinin asgari bir tamamlayıcı vergilemeye tabi tutulmasının amaçlandığı,
- Düzenleme ile faaliyet gösterilen her bir ülke bazında belirlenen efektif vergi oranı %15 oranının altında olması durumunda, o ülkede doğan karlara tamamlayıcı bir vergi olarak uygulanacağı,
- Tamamlayıcı verginin alınmaması durumunda grubun merkezinin bulunduğu ülkenin söz konusu vergiyi alacağı,

2. Yurt içi asgari kurumlar vergisi uygulaması

- Tahakkuk eden kurumlar vergisi, indirim ve istisnalar (iştirak kazancı, gemicilik kazanç istisnası, emisyon primi istisnası ve gayrimenkullerden elde edilen kazançlar hariç olmak üzere yatırım fon işletmeciliği kazanç istisnası hariç) düşülmeden önceki kurum kazancının %10'u olarak hesaplanan asgari vergiden veya beyan edilen hasılatın %2'si (banka ve finans kurumlarında aktif toplamın %2'si) matrah kabul edilerek kurumun tabi olduğu kurumlar vergisi oranı uygulanarak hesaplanan asgari vergiden, yüksek olanından az olamayacağı,
- Hasılat esas alınarak asgari kurumlar vergisi, mükellef tarafından takip eden beş hesap dönemi boyunca asgari vergi üzerinde ödenmesi gereken kurumlar vergisinden mahsup edilebileceği,
- Yeni işe başlayan kurumlar vergisi mükellefleri için işe başlanılan dönem dahil 3 vergilendirme dönemi asgari vergi uygulanmayacağı,
- Söz konusu hükümlerin 01.01.2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanacağı,

3. Asgari gelir vergisi uygulaması

- Ticari, zirai ve serbest meslek faaliyetleri nedeniyle yıllık gelir vergisi beyannamesi vermekle yükümlü olan mükellefler için asgari gelir vergisi uygulanacağı,

- Yıllık beyannamelerinde beyan ettikleri vergiye tabi kazançlarının (zarar beyan edenler dahil), gayri safi hasılat/net satış tutarlarının yüzde onundan az olması durumunda mükelleflerin vergiye tabi kazançları, gayri safi hasılatlarının/net satış tutarının % 5'i kabul edilerek, oluşan kazanç farkı üzerinden gelir vergisi tarifesine göre hesaplanacağı,
- Mükellef tarafından takip eden beş hesap dönemi boyunca asgari vergi üzerinden ödenmesi gereken gelir vergisinden mahsup edilebileceği,
- Yeni işe başlayan gelir vergisi mükellefleri için işe başlanılan dönem dahil 3 vergilendirme dönemi asgari vergi uygulamayacağı,

4. Devredilen KDV'nin azaltılması

- Mükelleflerin KDV beyannamelerinde yer alan indirilecek KDV tutarlarının 5 takvim yılı süresince indirim yoluyla giderilememesi halinde, bu süre sonunda yapılacak vergi incelemesi ile bu devreden KDV tutarının mükelleflerin gelir veya kurumlar vergisinin tespitinde gider olarak dikkate alınacağı,
- Birleşme, devir ve bölünme işlemlerinde, bu işlemler nedeniyle devreden KDV ve iade hakkının 5 takvim yılı kriterine veya zaman aşımına bağlı olmaksızın vergi incelemesi yoluyla yeni şirkete devrine imkan sağlanacağı,

5. Bazı serbest meslek faaliyetleri ile ticari kazançlarda hasılat takibi

- Serbest meslek erbabı (doktorlar, diş hekimleri vb.) ile ticaret erbabının (restoran, kuaför, kafe vb.) nezdinde bir ayda üç, yılda da toplam on ikiden az olmamak üzere yapılacak yoklamalarda günlük hasılatlarının tespit edileceği,
- Mükellef tarafından beyan edilen hasılat ile tespit edilen hasılatın karşılaştırılacağı,
- Beyan edilen hasılat ile yoklamalarda tespit edilen hasılat arasında bir fark (%20 gibi) bulunması halinde mükellefin izaha davet edileceği,
- İzahatın yeterli görülmemesi ve mükellef beyanının düzeltilmemesi durumunda yapılmış hasılat tespitleri esas alınarak re'sen tarhiyat yapılacağı veya mükellefin incelemeye sevk edileceği,

6. Hisse senedi ve ortaklık payları alım-satım kazanç istisnasının yeniden düzenlenmesi

- Mevcut uygulamada Borsa İstanbul'da işlem görmeyen tam mükellef kurumlara ait olan ve 2 yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlara yönelik gelir vergisi istisnasındaki 2 yıllık sürenin 5 yıla çıkarılacağı,
- İstisna kapsamına limited şirket ortaklık paylarından doğan kazançların da (limited şirket payları vb.) dahil edileceği,

7. İştirak hissesi satış kazancı istisnasının kaldırılması

- Kurumların aktiflerinde iki yıldan fazla bulunan iştirak hisselerinin satış veya devirlerinden elde edilen kazançlara uygulanan %75 vergi istisnasının yeni iktisap edilen iştirak hisselerine yönelik olarak kaldırılacağı,
- Mevcut hisselerin sonraki dönemlerde satışında ise istisna oranının %75'ten %25'e indirileceği,

8. Gayrimenkul yatırım fon ve ortaklarına tanınan istisnanın sınırlandırılması

- Gayrimenkul satış ve kiralama işlemlerinin vergi dışı bırakılmasına neden olması ve bu alandaki yatırımların bu teşekküllere kaymasından dolayı, GYO VE GYF'ler dahil tüm fon ve ortaklıkların sahip oldukları gayrimenkullerden elde ettikleri kazançlarının %50'sinin dağıtılma şartına bağlı olarak istisnanın devam edeceği,
- Ancak gayrimenkullerden elde edilen kazançlar dolayısıyla kurumlar vergisi tahsil edileceği,
- Yapılacak düzenlemenin 01.01.2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği,

9. Serbest bölge istisnasının ihracat gelirleri ile sınırlandırılması

- Serbest bölgelerde faaliyet gösteren kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlardaki istisnanın devam edeceği,
- Yurt içine yapılan satışlardan elde edilen kazançların kaldırılacağı,

10. Yap işlet ve devret modeli ile kamu özel işbirliği projeleri kapsamında elde edilen kazançlardan %30 oranında kurumlar vergisi alınması

3996 ve 6428 sayılı Kanunlar kapsamında yap-işlet-devret modeli çerçevesinde kamu özel sektör işbirliği modeli ile tesis yaptırılması yenilenmesi ve hizmet alınması esasları dahilinde faaliyet gösteren kurumların bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançların kurumlar vergisi oranının %25'ten %30'a çıkarılacağı,

11. Kurumlar vergisinde bazı ödemelerin tevkifat kapsamına alınması

- Katma Değer Vergisinde kısmi tevkifatın konusuna giren (yapım işleri, işgücü temin hizmeti, danışmanlık-denetim hizmetleri, yemek servis hizmetleri vb.) özellikle bazı işlemlerin ayrıca kurumlar vergisi açısından da tevkifata tabi tutulacağı,
- E-ticaret platformları aracılığıyla gerçekleşen ödemelerden vergi kesintisi yapılacağı,

12. Startup şirketlerindeki hisse senedi opsiyonlarında vergisel kolaylık sağlanması

- Sanayi Bakanlığınca tanımı yapılacak Ar-ge ve tasarım faaliyetlerinde bulunan Startup işletmelerinde çalışan personele şartların sağlanması koşuluyla verilen hisse senedinin

elde tutulduğu süreye göre (ücretin vergilendirilmesi yönünden) vergisel kolaylık sağlanacağı,

- Bu kapsamdaki çalışanlara hisse senedi verilmesi halinde muhtasar ve prim hizmet beyannamesi üzerinden tahakkuk eden gelir vergisinin tecil edilerek, belirlenen sürelerle (3 yıla kadar genel hükümlere göre vergileme, 3-6 yıl arası %25 oranında vergi avantajı, 5-12 arası %75 oranında vergi avantajı, 12 yıldan sonra %100 vergi avantajı) göre terkin edileceği,
- Ancak istisna kapsamında kabul edilecek hisse senedinin değeri, hisse senedinin ilgiliye verildiği yılda elde edilen yıllık brüt ücretini geçemeyeceği,

13. İşletmelerin aktifinde yer alan kıymetli madenler ile kıymetli madenlere dayalı mevduat hesaplarının borsa rayici ile değerlendirilmesi

- Esas faaliyet konusu kıymetli maden alım satımı olmayan işletmelerin, yatırım amaçlı satın aldıkları ve aktiflerinde yer alan altın, gümüş, platin ve paladyum gibi kıymetli madenler ile mevduat hesaplarının döviz ve döviz hesaplarında olduğu gibi borsa rayici ile değerlendirilmesinin yapılacağı,
- Yapılacak değerlendirme sonucu, geçici vergi dahil hesap dönemleri itibarıyla değerlendirme farklarının vergilendirileceği,

14. Deniz taşıma araçlarına uygulanan KDV istisnasının kapsamı (13/a)

3065 sayılı Kanunun;

- 13/b maddesinde yer alan istisnanın yeniden düzenlenerek «ulusal standarda göre ölçüldüğünde boyu (LH) 2,5 metreden küçük ve 24 metreden büyük olmayan», yük ve yolcu taşımacılığı dışında kalan deniz taşıma araçlarının kapsam dışına çıkarılacağı,
- Yabancı bayraklı gemilere de hizmet sunulması ve ülkemizin denizcilik alanında rekabet gücünün artırılması için gerekli görülen 13/b istisnasının kısmi istisnaya dönüştürülerek devam edeceği,
- Düzenlemenin yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe gireceği,

15. Yurt dışına çıkış harcı tutarının artırılması

- Yurt dışına çıkış yapan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından çıkış başına alınan harç tutarının artırılacağı (Basında harç miktarının 3.000/1.500 TL'si olacağı görüşleri dile getirilmektedir.),
- Harç tutarının her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılacağı ve/veya bu hususta Cumhurbaşkanına yetki verilmesi yönünde düzenleme yapılacağı,

hususları yer almaktadır.